

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața Trarț Târgul Inului Nr. 30, etajul I.
Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr. v. a. s. 15 bani. — ATĂT abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNEA în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenthaler & Emanuel Lesner.
Heinrich Schalek, Rudolf Mosse.
A. Oppelke Nachf., Anton Oppelke.
In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein & Bernat. In Hamburg: Marcoly & Uebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o secțiune garmond pe o coloană 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicării mai dese după tariful și învoială.
RECLAME pe pagină a 8 a o seriă 10 or. s. 30 bani.

Nr. 45.

Brașov, Sâmbătă 26 Februarie (10 Martie).

1900.

Stări putrede.

Tot mai mult ies la lumină stările putrede, ce le-a creat în Ungaria dominațiunea de partid în era dualismului.

Răsboiul, ce s'a încins decât-va timp între matadorii partidelor maghiare și care își află un răsnet puternic în foile lor, ale căror colone sunt pline de reciproce susțineri și insultări, ne dă o iconă — deși de ocamdată slabă numai — despre aceste stări. În deosebire vedem din certele isbucnite, că partida de guvern, majoritatea „cea impuitoare“, de care se dice, că dispune ați actualul ministru-președinte, numai de un gând nu este, și că pretinsa ei solidaritate are o temelie foarte subredă.

Până mai an partida disă liberală, care stăpânește țera aprăpe în mod absolut de un pătrar de veac, era unită prin interesele de gașcă și prin faptul, că membrii ei erau în toate cei preferiți, cei ce se bucurau de toate favorurile puternicilor țerei, cei ce dispuneau și porunciau în țera, ascundându-se sub masca patriotismului și naționalismului maghiar. documentat mai ales prin prigonirea și maltratarea *ex officio* a naționalităților nemaghiare.

Acest soi de patriotism și naționalism, care trăgea jarul numai la oia sa, a trebuit cu timpul să producă mari nemulțumiri, nu în direcțiunea și scopul său, ci în efectele sale prin cari s'a stabilit domnierea îngâmfată, volbică și violentă a unei clice, domnire, ale cărei urmări le resimțiam adănc și Maghiarii.

S'a ridicat deci în contra sistemului corupt Tisza-Banffy tot mai mare opozițiă și din sinul Maghiarilor, și în cele din urmă se părea, că au reușit a inaugura, prin răsturnarea guvernului Banffy, o „eră

nouă“, cum se dicea, seu un sistem de guvernare „mai cinstit“.

Dicem, se părea, pentru-că, deși a trecut anul dela venirea la cârmă a lui Szell, totuși încă nu s'a simțit mai nimic din schimbarea așteptată. S'a întâmplat însă, că toți cei răsturnați, ca și cei cari au venit la guvern, cei de sistemul „vechiu“ și „nou“, s'au unit, ca să formeze împreună „majoritatea impuitoare“ de ați.

S'a vădut însă și aici, ca în toate, că o tovarășie, în care unul vră se frustreze și păcălescă pe celalalt, numai durabilă nu pôte fi. Cei ce au gustat dulceta puterii timp așa de îndelungat, nu se pot decide așa ușor a-o lăsa din mână, mai ales când încă se află în cercul celor dela cârmă și nu sunt goniți dela sacul cu grăunțele. Spiritul de certă și zizaniă, isbucnit între miniștrii, deputații și publiciștii unguři, este reflexul stărilor create prin alianța nenaturală între cei-ce voesc să introducă moravuri mai bune politice și cei îmbătrâniți în moravurile lor și în apucăturile cu cari au stăpănit până acuma. Susținerile și acușatiunile reciproce, ce și-le aruncă unii altora în față și cari au produs un șir de afaceri și dueluri noue, sunt dovada cea mai viuă pentru aceta.

În deosebire afacerea Banffy, despre care am vorbit eri, dă pe față marile contraste ce există de fapt între cei din clica Tisza-Banffy și între aderenții lui Szell. După scirile, ce le-am primit ați, aceta afacere a luat o turnură foarte nefavorabilă pentru Banffy.

Intr'o ședință secretă, ce a ținut'o camera eri, s'au făcut constatări, cari fac să apară uneltirile lui electorale într'o lumină și mai odiasă ca până acum. Ministru-președinte Szell a declarat, că Banffy nu i-a dat nimic în sēmă, că prin urmare

n'a luat în primire cassa electorală. Opoziționalii Rakovsky și Ugron au atacat vehement pe fostul ministru-președinte, cel din urmă declarând, că o parte din informațiunile aduse de „Vaterland“ sunt luate dintr'o scrisore a lui.

Caracteristic este, că ministrul de honveđi Fejervary a luat în apărare pe Banffy, sprijinit de totă cetălor, dicend, că acesta din străinătate n'a luat bani pentru alegeri și că la 1898 nu erau bani adunați, pentru-că de erau, ei ar fi disolvat camera. Mai în urmă însă Fejervary n'a putut să nimicescă afirmarea celor din opozițiă, că din Austria totuși Banffy a cărătat bani.

Rezultatul hărțuelii în ședința secretă sunt de ocamdată duelurile dintre Banffy și Ugron și între Fejervary și Ugron. Care va fi însă rezultatul final?

Îl vedem. Maghiarii se vor bate între ei și se vor împăca din nou, ăr contul îl vor plăti tot naționalitățile, în contra cărora au fost și sunt toți uniți, cei de sistemul vechiu, ca și cei din „era nouă“. Și aici este culmea situațiunei putrede din acest stat.

Archidieceasa gr. or. a Transilvaniei 1899-1900.

Peste câte-va zile se implinesce anul, de când obștea bisericeii române ortodoxe a ridicat, în virtutea vrednicilor sale și în virtutea neperitōrelor fapte indeplinite în diecesa Aradului, pe actualul metropolit Ioan Meșianu în scaunul marelui Andreiū.

— Deja se pôte observa, că alt duh s'a instăpănit în archidieceasă, duhul buzei înțelegeri și al muncii.

Răposatul metropolit Miron, pe lângă unele scăderi personale, a fost fără îndoiă un bărbat de-o inteligență superiōră și, decă șirul lung de ani ai archipăstoriei sale sunt puțin mănoși, una din cauzele

de căpeteniă, cred eu, a fost, că l'au primit cu neîncredere și răcelă și că unii din consilierii săi, mare parte antagoniști încă la alegere, l'au combătut fără nici o cruțare.

De alte vederi sunt conduși omenii acuma. Fără deosebire sunt ați toți, dăr toți hotărâți să lucre cu capul bisericeii în bună înțelegere și cred a nu esagera susținend, că actualul metropolit este încungiurat de stima și iubirea tuturor fililor săi sufletesci.

Când capul bisericeii își începe activitatea sub atarī auspicii, rezultatele sunt de prevădut, și ele nu pot fi, decât favorabile.

Nu pôte fi chișmarea unui articol de diar a școete la ivelă un program amănunțit, în marginele căruiia are să se învârtescă activitatea unui cap bisericesc, dăr pe cât am putut observa în conturi generale — Metropolitul actual și-a pus de gând să rezolveze grele probleme, — și aceste de sigur, că sprijinit de toți factorii, le va și realiza.

Ani de-ărândul fondul, din care însuși capul bisericeii trăgea salariul, prin neincassarea sidosiei se sleise și actualul Metropolit cu încredere în simțul de jertfă al credincioșilor a pus în lucrare încassarea sidosiei și judecând după rezultatul încercării din primul an, încassând peste 10 mii florini, capitalul fondului nu s'a mai atacat, ci din contră s'au putut dota și protopopii, cari după vrednicia și hărnicia lor, cu câte 200 fl., 300 fl. și 400 florini unul, și prin aceta nemulțumirea acestor funcționari însemnați în organismul nostru bisericesc s'a mai domolit, pe când anii trecuți dela votarea căsătoriei civile unii din ei erau cuprinși de-o legitimă nemulțumire.

Paralel cu aceta a introdus actualul Metropolit conferențele preoțesci, chișmate și ele a ridica vađa clerului și a afla remedii pentru întărirea morală și materială a preoțimei — și după rapōrtele ce soseso de pretutindenea, ne putem aștepta, că întrunirile preoților în conferențe să aibă cele mai frumoșe rezultate — întărind spiritul

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Tore Torella.

De Domenico Ciampoli.

Abia i-s'a pronunțat numele, și deja se prezentă în sala curții cu jurăți stând înaintea băncilor într'o positură de vechit vânător. Sta oblu ca un par înaintea președintelui și răspundea la întrebările acestuia.

— Da, domnule, numele meu e Tore Torella, sunt de 27 ani, n'am uici tată, nici mamă. Că am trăit până acum cinstit și n'am fost pedepsit? Cum se pôte să mi se pună o astfel de întrebare? Dăr nu vedeți, că la brațul stâng port pururea celea trei gaetane, pentru casul, că așa fi chemat la răsboi?

Când veni rëndul să facă jurământ, ochii lui să rătăciră asupra ei. Palidă, ca mōrtea, ședea lângă grilajul de fier femeia și cu ochii ei mari și negri privia nemiscată spre flăcău. Acești ochi negri începură să vorbescă.

— Nu, tu nu te vei răsbuna pentru-că te-am refuzat; nu te vei răsbuna, pentru-că n'am devenit nevasta ta; asta nu o vei face, căci nu-ți este iertat s'o faci.

Și Tore Torella se muia sub calda privire a femeii, cum se mōie și se topesce oera la fața focului. S'a jurat, că nu va spune, decăt adevărul, și nimic alta. Așa să-i ajute Dumnezeu!

— Da, domnule president, s'au cunoscut de mici copii, împreună se jucau și făceau nebunii. Când li-s'a încredințat pădirea găscelor și a mieilor, împreună umblau pe câmpuri, urcau toate dealurile și fetița nu se obosia, ridea și cânta. Decă cine-va se întâmpla să-i dică o vorbă rea, da cu pietri după el. Era sēlbateoă, însă cu suflet bun. Odată a aflat un corb cu aripa ruptă. Dile, septemăni întregi l'a purtat pe brațe, l'a îngrijit, giugulit, și când corbul se vindecă, voi să-l lase liber. Dăr corbul nu sbură. — Apoi, cum iubia ea florile! Totdeuna impletea cununii din ele și le punea pe cap. Odată se privi în vâlcea. „Așa-i, că astfel sunt dīnele?“ întrebă ea „Strigōicele! — i-am respuns eu — oăci m'ai fermecat“, și voiam s'o atrag spre mine. Însă ea îmi lunecă din brațe, ca o pisică, și mi-a mușcat mâna, uite aici, se vede încă și acum urma.

Când se făcu mai mare și mama ei i-a dat papucii, căci până atunci umbla desculță, toți băeții fugeau după ea, nu

sciu de ce. Nu era frumoșă, însă fața ei brunetă, părul negru și ochii, ochii... Își puneau toți capul după ea, chiar și en. Mai mult de un an am suferit pentru dēnsa și am devenit atât de bolnav, încăt a trebuit să mă ducă la chipul Madonei, căci altfel m'așt fi prăpădit.

Intr'o dimiță, pe vremea când trebuia să plec, am aflat'o la fântână. Era singură. „Trebuie să merg peste mare“ i-am dīs: „Decă mă voi reintōrce, vei fi nevasta mea“. A ris, apoi își scutură capul: „nu, nu nu!“ — „De ce?“ o întrebai.

— „Pentru-că pe când te vei reintōrce, de mult voi fi fost soția altuia“. Atunci luai de sēmă, că pōrtă corale la grumați și inel în deget. „Dēn, cine pôte fi acela?“ o întrebai. Însă ea rīdend își puse carafa pe cap și porni cântând. Atunci, soie Dumnezeu, dăr mai bucuos așa fi sgrumat'o. Cât timp am fost soldat, mereu m'am gândit la ea. O uriam, nici odată în scrisorile mele nu-i trimeteam vr'o vorbă, deși spuneam la ai mei de-acasă să salute din parte-mi satul întreg.

Când m'am reintors, era nevasta lui Lucio Pasca, a unui bogătan bătrân, care își îngropase deja patru neveste. Diceau,

că s'a măritat după el pentru avere și eu cred, că adevărul îl grăiau. La liturgiă tot-deuna se prezenta încărătată cu aur. Ea și atunci șucia mințile omenilor și în biserica toți se uitau la ea. Bătrânul era grozav de gelos și umbla pururea cu pistol în buzunar. Ea însă ridea și-și arăta dinții, așa că cine-va și-ar fi dat bucuos mântuirea sufletului în schimb pentru o sārutare. Zădarnică a fost însă ori-ce prefecătoriă. Femeile șopteau, că adese ori plānge nopțile întregi, căci stăpānul o tracteză rău, o bate de-o face vĕnētăi. Odată două septemăni de-ărândul n'a eșit afară din casă, căci ciudatul de bătrân îi rāni fața.

Tocmai când s'a întâmplat casul acesta, m'am întâlnit afară la câmp cu Fagio Pasquale, un nepot al bătrânului, care venia spre mine împletindu-se. Eram prietini buni, dăr de când el s'a dat beției, rare-ori ne întâlneam. Firesce, vorbiserăm sēra. La început nici o vorbă din gura lui nu înțelegeam, așa gāngăia și încurca cuvintele. Când însă s'a desmetecit, mi-a spus, că e îndrăgostit foc în nevasta uchiului său și că va rēsplăti el bătrânului pentru tractarea, ce o dă Sarei Vencia. Sara i-a dīs, ce-i drept, să n'o facă, căci decă va fi sfirșit'o cu bătrânul, îi va dică „da“.

de colegialitate, ridicând pe cei slabi și oțelind pe toți în grăua misiune pastorală.

Biserica catedrală este o recerință cardinală pentru scaunul reședinței Arhiepiscopului-Metropolit, și fiind în scopul zidirii catedrale adunat un fond după împrejurările noastre suficiente, — actualul Metropolit cu rezoluțiunea, ce-l caracterizează, a publicat deja concursul pentru planuri și sinodul procsim va avea numai să încuviințeze pașii făcuți, ca în vara anului acestuia să putem fi martori la solemnitatea punerii petrei fundamentale. Generoșii Ioana și Ioan Bădiță au sporit anul acesta fondul de zidire cu 2000 fl. Un apel al Metropolitului la timpul său, de sigur, nu va rămâne fără rezultat, mai ales, că toți suntem pătrunși de dorul fierbinte să vedem ridicată o catedrală adecuată cu vrednicia bisericii noastre și cu nimbul ei.

În Brașov isbucniseră neînțelegeri regretabile, cari puteau să ameinte chiar frumoșele instituții culturale. Metropolitului nostru i-a succedat să restabilească pacea și cu concursul său afacerea „rentei”, cu care datorește statul român bisericii S-lui Nicolae din Scheiș, a putut dobândi o rezolvare mai grabnică.

Articolul de lege XIV din 1898, cu privire la dotațiunea clerului, se va executa în conformitate cu votul majorității din congresul nostru național. La ajungerea acestui rezultat, de-ocamdată cel puțin liniștitor, a contribuit de sigur și metropolitul.

Acestea sunt faptele petrecute în decursul câtor-va luni. Amuți-vor ore în fața faptelor calunatori? — Pöte că nu, căci după dîsa scripturii: ochi au și nu vîd, urechi au și nu aud.

Intre noi se va sălășlui și mai departe duhul păcii și al buneîntelegeri, er hula și ocara celor răi nu va străbate la inimile noastre.

Un archidieceșan.

Papa și Englesii. Dîarul Vaticanului „*Observatore Romano*” a scris mai săptămăniile trecute contra Englesilor, laudănd pe Buri. Englesii catolici s'au plâns din cauza acēsta la Papa, care însă a declarat, că n'are nici în clin, nici în mănecă cu atacurile din „*Observatore*”. Acēsta declarațiã Papa a dat'o și în scris. Anume, la însarcinarea Papei, *Rampolla* a trimis o scrisore prințului *Norfolk*, șeful Englesilor catolici, declarănd în ea, că numai publicațiile cuprinse sub titlul: *Nostre informazioni* sunt oficiöse; de celelalte, Vaticanul nu răspunde. Toto-datã *Rampolla* face cunoscut, că dorința Papei este, ca să se pună capăt cât mai curēnd rēșboiului, care a costat pe Englesii atâtea jertfe. O adunare catolică din Londra, ținută săptămăna trecutã, după-ce i-s'a împărtășit cuprinsul scrisorei lui *Rampolla*, la propunerea lor-

dului *Harries* a decis, că în cestiuni bisericești se supune întru tôte Papei, dēr în cestiuni patriotice sunt solidari cu compatrioții lor.

Bülow despre conferența dela Haga.

Precum am amintit, cu ocașiunea desbaterii bugetului ministeriului de esterne 'i s'au cerut guvernului german lămuriri precise asupra atitudinii, pe care Germania a avut'o în conferența dela Haga și asupra rezultatelor acelor conferențe.

D-l de Bülow a dat lămuririle cerute, rostind un discurs remarcabil, din care reproducem părțile mai esențiale:

Posițiunea pe care, în general, am luat'o noi în conferența dela Haga — a dis d. de Bülow — decurge din linia politică generală, ce noi am urmat până astăzi. Politica noastră, o repet și ađi, a avut de scop menținerea păcii. Numai în vederea acestui scop am complectat și am perfecționat armamentele noastre pe apă și pe uscat; și nu voim a-le îmbunătăți, decât pentru a apăra, în contra atacurilor inimice, teritoriile și drepturile noastre bine cucerite. Nu noi vom turbură pacea; dēr nu pot garanta, că alții nu vor turbură-o, și pentru aceea ne întărim din vreme, spre a putē face față unor asemenea eventualități.

Deci, fiind datã acēsta tendință și aceste vederi pacifice ale politicii noastre, noi n'am ridicat nici-cum vre-o dificultate propunerilor țarului Rusiei, cari aveau scopul de a servi cauza păcii și a face, ca fiecare să respecte drepturile altora; din contră, noi am primit cu bună voință propunerea țarului, după-ce s'a admis, că conferența dela Haga nu putea să atingă întru nimic statu quo teritorial al paterilor participante și am luat parte la deliberațiunile Conferenței cu tot zelul posibil și — pot dice — cu bune rezultate...

...Delegații Germaniei aveau instrucțiuni, nu numai de a se ține în comunitate de vederi cu colegii lor reprezentanți ai Austro-Ungariei și ai Italiei, ci și de a se arăta cât mai concilianți față de delegații Rusiei.

În ce privește atitudinea noastră față de unele puncte ale programului discutat de Conferență, noi eram foarte dispuși a da concurs propunerilor proprii, a servi cauza umanității și a păcii, dēr erau alte propuneri mai de grabă acomodate a facilita starea de rēșboi. Pentru ceea ce privea limitarea armamentelor, guvernul imperiului, conscient de responsabilitatea sa față de poporul german, nu putea face nici o concesie, ce ar fi fost de natură a slăbi mijlōcele de apărare națională. Lucrul acesta l'am exprimat foarte clar și a fost aprobat aprōpe din tôte părțile.

Din contră, delegații germani s'au asociat fără rezervă la tôte propunerile făcute în prima comisiune. Ei au participat foarte activ la lucrările celei de a doua comisiuni, cari prevedeau estensiunea convențiunii de Geneva la rēșboiul maritim și punerea în vigōre și revisuirea declarațiunii dela Bruxelles, privind legile și obiceiurile rēșboiului pe uscat...

...Viu acum la o cestiune specială, care a preocupat opiniunea publică: aceea a mediațiunii și a arbitragiului. Noi n'am votat propunerea arbitragiului obligator. Suntem convinși, în adevēr, că un stat independent își fixează el însuși scopul său; că el nu pōte în domeniul politic, să recunoscă planuri mai înalte, decât acelea ale protecțiunii intereselor sale și al menținerii independenței sale.

În gravele cestiuni politice, noi nu vom recunōșce nici odată o altă călăuză, decât „mântuirea publică” a poporului german.

De aceea noi nu ne putem supune, de mai înainte și într'un mod general, unui arbitragiu în cestiunile mari, cari au legătura chiar cu existența unui stat. Nu era imposibil a accepta un arbitragiu obligator; dēr, în schimb, am acceptat, cu ore cari condiții, propunerea de a se stabili un tribunal arbitrar permanent.

Terminănd, d. de Bülow își resumă discursul său ast-fel:

Noi am mers la acēsta conferință cu un plan firm, onest și sincer, pentru a face, ca rezultatele sale să răspundă scopurilor înalte ce-i erau fixate și nobilei intențiuni a monarhului luminat, care luase inițiativa. Și am rēmas credincioși acestui plan.

Noi am ocrotit într'un mod absolut drepturile inalienabile ale suveranității statului german, amintindu-ne, că prosperitatea poporului german este și rămâne legea noastră supremă. Cu tôte acestea, am luat o atitudine așa ca raporturile noastre cu celelalte puteri nu numai să nu sufere din conferența dela Haga, ci din contră să fiã întărite și să dăm prin acēsta atitudine probă, că Germania nu este de loc absentă, când e vorba de umanitate și de pace.

Rēșboiul din Africa sudică.

Inceputul luptelor decisive.

Pe teatrul apusan al rēșboiului s'au început deja luptele decisive între Buri și Englesii, căci precum anunță lord *Robert's*, armata lui a atacat la 7 Martie n. pe Buri. Etã ce telegrafezã Roberts cu data de 7 l. c. din *Ostfontein*:

„Ađi am atacat pe inamic, a cărui pozițiã de luptă era 4 miluri la nord de riul Modder și 11 miluri la sud. Diviziile de cavaleriã i a succed a încunjura aripa stângă a inamicului. La amiađi inamicul a fost în completă retragere; dela nord și

ost cavaleria și artileria l'a persecutat. Într'aceea detașamentele Tucker și Coleville și brigada gardei au trecut riul pe la vadul Poplars, unde s'era s'a instalat cartierul principal engles. Pierderile Englesilor sunt neînsemnate, deōre-ce inamicul n'a fost pregătit la atacul de aripă, care amenință legătura lui cu Bloemfontein”.

Din telegrama lui Roberts apare, că Englesii n'au făcut o ispravă așa de mare. Buri s'au retras frumos frumășel, fără pierderi și fără a fi luat lupta cu Englesii. Forțele Burilor de aici se socotesc cam la 8000. Indērătul lor însă se află *Joubert* cu grosul armatei transvaalane. Cu el nu s'a înhațat încă Roberts, dēr probabil, că o luptă între ei se va da cât de curēnd, deōre-ce armata englesă trecēnd riul, are favorul de inamta pe loc plan contra lui *Joubert*, care s'a aședat pe șirul de coline, care se întinde de-alungul riului Modder vis-à-vis de *Abrahamskraal*.

Rēșcōla Africanderilor.

În colonia Capse lăpșese din ce în ce rēșcōla Africanderilor. După cum se anunță din Londra, până acum 3000 de olandezi au prins armele și au început să plece contra *Carnarvon*.

Și mai interesant este, că districtele *Prieska* și *Kenhardt* s'au proclamat ca aparținēnd statului liber *Orange*. Rēșcōla a trecut și în districtele *Victoria-West*, *Fraserburg* și în alte districte.

Pierderile lui Buller.

După împărtășirile oficiöse, *Buller* a pierdut în luptele din urmă 771 omeni. Pierderile totale ale Englesilor pentru liberarea *Ladysmith*-ului sunt de 5240 omeni. Dintre aceștia 2402 au cădut la *Spionskop*. Dela 14 pãuã la 27 Februarie, pierderile lui *Buller* sunt de: 252 morți, 1512 răniți și 95 dispãruți.

Armata englesă în Transvaal.

Lui „*Central News*” i-se vestesce, că în 23 Februarie, o trupă volantă englesă a pētruns în *Transvaal* pe lângă *Melmoth*. Trupa acēsta, care a primit întăriri, a ajuns până la *Katashill*, pe pãmēntul *Zulusilor*, unde s'a șantuit.

Femeile bure.

Din *Capstadt* se anunță, că în armata burã prinsã la *Paardeberg* au fost mulțime de femei îmbrăcate în haine bărbătesci, cari alături cu bărbații lor s'au luptat contra Englesilor.

SCRIRILE DILEI.

— 25 Februarie v.

Serată musicală în Paris. „*Figaro*” aduce soirea, că *Vinerea* trecutã a fost o splendidă serată musicală în salōnele princesei *A. Bibescu*, care a acompaniat la

— Dēr ce vei face, ca să nu ajungî pe furci?

A ris furtunos.

— De se va fi întēplat, vom merge la America. Biletele le avem deja.

— I-ai spus'o și ei? il ispitisem cu vorba.

— Dór' nu sunt nebun. *Sara Vencia* ar fi în stare să descopere bătrânului totul, căci el a pregătit răvaș, că-i dă ei casa, curtea, pãmēnturile și câmpurile. Din pricina acēsta nu se învoese ea; altfel ar face-o. Când bătrânul o isbi cu pumnul în gură, eu am scos pumnalul. „*Vrei?*” am întrebat'o. Însē ea fugi dicēnd: „nu! nu!...” Acum suferē, însă în tăcere și fără a plânge. Ura ei însă arde, și decã voiți face pentru ea ceva, are să-i cadă bine...

— Așa-dērã ești hotărît? il întrebai fără a sci, că din el vorbesce vinul, sēu mintea.

— Și așa nu va mai trăi mult. Măne voiți cumpăra ierburî la drogueriã, cari îi vor ajuta.

Un timp ore-care nu l'am mai vędut pe *Pasquale Fagio*, l'am vędut însă pe bătrânul *Pasca* cu *Sara* în biserică. Bătrânul

era foarte palid, er fața Sarei era umflată de lovituri.

Intr'o nōpte de Iunie am eșit la măierisțe și la lumina unei vęđui, că un bărbat rupe ierburî. Cu mare greutate liniștisem cănele și m'î îndreptai pașii spre el.

— *Pasquale*, tot te mai pōrtã ispita? Spală-ți mănile cu apă sfințită.

— Nu pot, prietino, trebuie s'o fac. *Er* a trântit'o erășî l'a pãmēnt și a bătut'o, strigănd: „O să te învăț eu a mai trage cu ochiul la tineri. Vei veni cu mine în iad”. — Ei, trebuie s'o mântuesc din mănile acestui om.

— Ce dice ea?

— Plânge, și cu acēsta spune destul. Fiã-care lacrimă este un țipet: „mântuesc-mē și voiți fi a ta”.

— Dēr decã rēțăcesci?

— Păi, n'ășî face-o de n'ar voi și ea.

Intr'aceea mereu îi diceam: Spală-ți mănile, prietino. El însă scutura din cap, își mușca buzele și aduna mai departe ierburî.

Când am reîntors în sat, m'am decis, că voiți spune preotului. Însē când voiam să plec, suna deja clopotul morții.

— Cine a murit? întrebai.

-- *Lucio Pasca*. L'au omorit!

— *Ucișas! Ucișas!*... aceste cuvinte imi cutremurau creierii și alergai acolo. N'am aflat decât pe *Sara* și mama ei. Cadavrul era deja în biserică.

— O, cumētrã, ce ați sciut să faceți! *Ispita* v'a amăgit la rele!

Ea mē privia mută și începū să plângă. Mama ei dîse:

— *Dofioria* lui *Pasquale* a fost priocina. Și medicul a đis așa, a și scris'o tribunului. Dēr *Pasquale* a fugit, și cine scie, decã l' vor putē prinde.

Ucișas! ucișas! imi gândeam, și vęđui, că *Sara* e nevinovată, ca *Madona*.

Lucio Pasca a fost imormēntat, și la îngropăciune au luat parte rudele, notarul, toți. Ce gâlcōvã și fierbere era prin sat când eșî vesteã, că *Sara* a căpētat averea intręgã. Poliția a arestat pe *Sara*, a pus pecetea pe tôte, cadavrul a fost exhumat, și într'adevēr așa era, că mōrtea opricinui inveninasea. *Pasquale* nu puti fi prins și *Sara* ședea deja de un an în temniță, *nevinovată*. *Domnule* president, eu spun adevērul, că dór' trebuie să fac jurãmēnt pe ceea-ce spun...

Când *Tore Torella* sfirși, un vuet de

aprobare se auđi printre mulțime. El sta în colț și de acolo privia femeia. Se ridicã apoi un down și ținēnd în mână o scrisore își da silința să arate, că *Sara Vencia* mai întâi și-a înșelat bărbatul, apoi, în înțelegere cu amoresul ei, l'a omorit. Martorului i-ar fi plăcut să sarã și să strige: Mē, hăbducule, dēr nu v'am spus eu, că-i nevinovată!

În momentul acesta însă privirea lui se întēlni cu a ei, și farmecătorul ochiū îl reținū, își uitã totul și nu auđia nimic, nu vedea nimic, decât pe ea. O, cum o iubise, cum o urise! Și cum o iubese și acum! Ea e liberă, adevăr putē fi liberă, bătrânul nu mai trăesce, celalalt s'a dus. Ar putē să fiã al ei și ar purta-o pe palme.

Vorbi apoi apēratorul, jurații se retraseră, apoi reîntărã erășî, însă el nu vedea pe nimeni, decât femeia. Aplause furtunose îl deșteptară din vis. Ce s'a întēplat? Numai decât înțelese tot. Își făcū loc la barieră, și vęđū că *Sara Vencia* iese, fără a fi însoțită de pandur. Era tăcută, pe față i-se rostogoliau două lacrimi și privirea i-se opri lung, lung și recunoscōtor pe *Tore Torella*. T.

piano, cu talentu-i cunoscut, pe cei doi admirabili violoniști d-nii George Enescu și Jacques Thibaut în concertul de Back. Nouăle compoziții ale tânărului artist Enescu „Variații pentru două pianе“, executate de către prințesa Bibescu și autor, cu un brío remarcabil, au fost foarte mult aplaudate. Printre invitații erau: prințul Urusoff, contele și contesa Torielli, prințul și prințesa de Polignac, contesa Aimery dela Rochefoucauld, prințesa Brâncoveanu, ducele de Trévise cu fiica, ducesa de Bassano și d-șora de Bassano, d-na și d-șora Casimir Perier, contesa de Briey etc.

Pentru masa studenților dela școlile medii și superioare din Brașov au intrat următoarele contribuții:

a) dela d-l G. Furnică, comerciant, 10 cor. în loc de cunună pe sieriul cumnatului său Radu Stinghe.

b) Pe lista Nr. 216 (colectant d-l director al instit. de credit „Ulpiana“ în Grădiște): Pop Avel Bociat protopop 3 cor., „Ulpiana“ 10 cor., Mendel Mór 1 cor., Alex. Rimbaș notar cerc. 2 cor., Carol Pasca 40 bani, cu totul 16 cor. 40 bani.

c) Pe lista Nr. 248 (colectant d-l I. Pascu iun. capelan în Turcheș) au intrat dela d-l Radu M. Odor 10 cor.

— Esprimăm cele mai vii mulțămite pentru aceste nobile daruri: Direcțiunea școlilor.

Necrolog. Din Câmpeni ni-se anunță, că d-l avocat Dr. Zosim Chirtop a îndurat o grea pierdere prin răposarea dragălașului său fiu Viorel, întâmplat ađi. Adresam întristaților părinți condolențele noastre cele mai sincere!

Societatea geografică română. Programul lucrărilor adunării generale a acestei societăți, care, precum șcim, se va ține în 5 și 6 Martie 1900 la orele 8 $\frac{1}{2}$ sêra este următoarea: *Duminică în 5 Martie 1900:* 1) Raportul anual al d-lui secretar general George I. Lahovari. 2) D-l Gr. G. Tocilescu. Nouă cercetări asupra geografiei autice a Daciei. 3) D-l Nestor Ureche. Drumurile noastre. *Luni 6 Martie 1900:* 1) B. G. Assan. Convenția între Statele-Unite ale Americii de nord, Rusia și România. 2) D-l G. Adamescu. Activitatea profesorului Ioan Genilie. 3) D-l Albert G. Ghica. O călătorie în Maroc în 1896. 4) Ședința intimă pentru chestiile administrative și financiare ale Societății.

Espulsare de Turci din România. Alaltăeri s'au espulsat mai mulți Turci, cari s'au găsit vagabondând prin Bucuresci. Guvernul a luat hotărîrea să espulseze pe toți străinii, cari se vor găsi fără căpătâiu. Bine ar fi decă această măsură s'ar întinde și asupra Evreilor vagabonđi, cari sunt în foarte mare număr în țără

Desastrul din Varșovia. Êtă amănuntele desastrului de pe calea fera'ă din Varșovia, despre care am șmintit într'unul din număr-ii trecuți: La 1 a lunei curente, o locomotivă, plecată din gara Varșovia, s'a întâlnit cu o altă locomotivă, ce venea spre Varșovia. Mașinistul a întors repede regulatorul, dăr ciocnirea n'a fost evitată. În urma șguduirii, mașinistul și fochistul au cădut din locomotivă, fără a li-se întâmpla însă ceva mai rău. Locomotiva fusă mânăta acum de maximul vitezei și lipsită de conducător, s'a precipitat îndărăt spre Varșovia și s'a isbit într'un tren, ce plecase în urma ei din gara Varșovia. Isbitura s'a făcut cu atâta putere, încât 6 vagone au fost total distruse, 25 călători au murit, 32 au fost grav răniți.

Predică. Duminică va predica în biserică Sf. Adormiri din cetate părintele capelan militar gr. or. d-l N. Fizeșianu.

Răscolă în insula Formosa. Lui „Köln. Ztg.“ i-se telegrafiază din Petersburg, că în insula Formosa a erupt o răscolă, pe care Japonessii n'au putut încă să o suprime.

Jidanii la presa englesă. Marea majoritate a diarelor englese este în mâna Jidanilor. Sub diferite pseudonime derivate din Abraham ca: Brams, Braham, Branau;

din Samuel ca Sams, Sammy, Sammel; din Bernard, ca: Barnettts, Burnetts, Bormets, Bens, din Moise Cohen, Isidor de Lara; sub o imbrăcăminte totdeuna în curentul modei — de gol li dă nasul, urechile și picioarele, — s'au introdus în diferite societăți englese, cluburi, petreceri familiare; au devenit persoane căutate de presă și având finanțele etă-i ajunsă și în stăpânirea marelor diare englese. Mulți din ei, sub o religie prefăcută, sub un nume creștin, conduc marea presă englesă. Decă trecem în revistă marea foi cotidiene englese găsim: La „Daily Telegraph“ proprietar Sir Edward Levy, jidan, care lăpădând pe Levy a devenit Sir Edward Lawson, Levy s'a făcut Lawson. La „Daily News“, director Oppenheim. La „Saint James's Gazette“, sub direcțiunea Hugh Chisholm se ascunde redactorul șef, marele proprietar Steinkop. La „Daily Mail“, Harmsworth este de origine israelită. La „Sunday Times“ ărași un jidan. La „Young-Israel“. Greenberg dirige mersul cătră pământurile promise. La „Timis“ nu vedem cum este profund și fanomăonic legat cu cauza evreiască și cu rolul care l'a jucat în răboiul financiar din Transvaal. La „Standard“, redactorul Sydney Law este ebreu. La „San“ la „Westminister gazette“. „Sunday special“, jidanii comandă. În toate foile englese nimeni n'ar îndrăsnii acum să acuze banca jidovăscă, să denunțe nefasta influență a jidanilor în răboiul actual.

Concert. Musica orășenăscă de sub conducerea d-lui Brandner va da Duminică în 11 Martie n. un concert în sala dela otel „Europa“. Inceputul la 7 $\frac{1}{2}$ ore sêra. Intrarea de persoană 60 bani.

Petrecerea română din Viena.

Viena, 5 Martie n. 1900.

La 2 a lunei curente a avut loc petrecerea aranjată în folosul fondului pentru alumneul societății academice „România Jună“ din Viena.

Ca tot-deuna, petrecerea românăscă din capitala imperiului ocupă și în anul acesta loc de frunte între cele mai distinse petreceri.

Cu șeptemăni înainte întrêga presă vienesă erta alarmată de șvonul apropiatului „Romänenkränzchen“, și salutată ca demn urmaș al splendidelor baluri aranjate în anii de mai înainte spre fala prestigiului nostru național în mijlocul imensei masse de străin.

Petrecerea s'a deschis la orele dece, când apără Escelența Sa d-l Nicolae Dumba, protectorul seratei, întâmpinat fiind de harnicul președinte de onore Dr. St. Ciurcu și de întreg comitetul arangiator. Cu pași măsurați intră bătrânul protector, Mece-natele tuturor întreprinderilor nobile, salutând în drêpta și în stânga o'un dulce „să trăiți!“ Au mai fost de față ministrul-plenipotențiar al României d-l E. Ghica, d-l secretar Cantacuzino, d-l maior Esarcu, consulul general al României d-l Lindheim, d-l secretar Beliciu și alte notabilități, precum și persoane distinse din elita cea mai înaltă a societății Vienesă.

Frumos decorata sală, „Cursalon“, a fost cu drept cuvânt ticsită de public numeros și distins.

Între surprisele petrecerii acesteia, ăreșcum ecou al celei mai ardente cestiuni generale românesce, cu care presa română se ocupă mai bine de două luni acopm-piată de strigătele de aprobare ale tuturor sufletelor nobile, sunt insigniile arangiatorilor și ordinez de dans pentru dame.

Insigniile constau din o crisantemă și un medalion atârnat de pantlică în colorii naționale. Pe aversul medalionului e Avram Iancu, împrejurul căruia se pot ceti: „Avram Iancu regele munților 1848“; pe revers o coronă de lauri, ăr în mijloc „Uniți vom fi, 1900“. Ordinez de dans pentru dame constau din un steag în colorii naționale, de care e legat același medalion.

Între dansurile de amintit Cotilionul, cu care ocaziune s'au împărțit buchete de flori tuturor domnișorelor dintr'o corabia

frumos garnisită, ale căreia vêntrere roșu, galben și albastru au produs mare efect.

Dansul vesel a durat până în ȝori de ȝi. — m. —

Din România.

Sindicatul ȝiarisților.

D-l Alexandru Ciurcu a depus alaltăeri la camera următorul proiect de lege din inițiativa parlamentară:

D-lor deputați!

Totă lumea recunoșce, că presa este ađi o putere în stat și că ea are o netă-găduită înțirire asupra tuturor afacerilor publice și prin urmare asupra desvoltării generale a națiunii. Astfel fiind, nu este indiferentă calitatea membrilor, cari compun această instituțiune. Cu cât aceștia vor fi mai culți, mai onorabili, mai patrioți, cu atât mai binefăcătore pentru țără va fi și înțirirea activității lor.

Dăr pentru-ca persoane cu asemenea însușiri să imbrățișeze cariera ȝiaristică, ea trebuie să le procure, pe lângă satisfacțiunea morală, că îndeplinesc un apostolat, cel puțin o modestă existență. Din nefericire la noi ȝiaristica, când cine-va o alege ca o carieră, ca scop, ăr nu ca mijloc indirect de a parveni, nu răsplătesce munca inteligentă și conșciențioasă a ȝiaristului. Pentru ȝiaristul de profesiune, care vră să rămână cinstit, cariera care și-a ales-o e o carieră spinosă și decă în timpul cât pôte păstra vîgorea facultăților intelectuale și puterea de muncă agonisescă cu ce să trăiescă de ađi pe mâne, nici o garanțiă nu are, că atunci când va fi istovit, îmbetrănit și neputincios va mai pută agonisi până de tôte ȝilele pentru el și pentru ai lui și nu va fi nevoit să-și sfirșescă ȝilele într'un asil de infirmi, seu într'un spital.

Militarul, funcționarul, au la capătul carierei lor perspectiva unei pensii, care le asigură existența pentru ȝilele de bătrânețe și de infirmitate; negustorul, industriașul, agricultorul, speculantul pôte agonisi în anii tineretii și ai maturității capitalul, care să le garanteze bătrânețele în contra indigenței. ȝiaristul, acest proletar al condeiului, a cărui meseriă este să aperse interesele tuturor, numai ale sale nu, n'are la sfirșitul carierei sale, decăt perspectiva miseriei.

Aceste considerațiuni, ca și altele de ordin moral, au îndemnat la înființarea unei „Societăți a pressei“, al cărei scop principal este îmbunătățirea stărei morale și materiale a membrilor săi, scop care trebuia să fi atins, între altele, prin înființarea unei case de ajutor și de pensii pentru membrii Societății și familiile lor.

„Societatea Pressei“, care există de mai mulți ani, s'a transformat cu vremea într'o societate mai generală, admitând în sinul ei pe lângă ȝiarisți, pe ȝmenii de literă și de artă în genere și cum aceștia din urmă au ajuns să fiă mai numeroși, decăt ȝiarisții, Societatea Pressei a încetat de a fi o societate a ȝiarisților propriu ȝiș. Lucrul se va înțelege mai bine, când vom aminti, că deore-ce, după statute, oricine scotea o revistă periodică, putea să fi admis ca membru și să-și conserve această calitate chiar după ce acea revistă înceta de a mai apare, o mulțime de arhitecti, ingineri, pictori, desemnatori, militari, artiști, muzicali, actori, etc. au covoșit pe adevărții ȝiarisți, fără a mai vorbi de foștii ȝiarisți, cari, deși și-au ales alte cariere, au continuat a rămână membri în societatea pressei.

Atunci ȝiarisții de profesiune, deși unii au făcut seu fac încă parte din soc. pressei, au înființat o societate a lor proprie, pe care au numit-o „Sindicatul ȝiarisților din Bucuresci“, și și-au confecționat nise statute, după cari adevăratal scop al societății să nu mai pôtă fi modificat.

După aceste statute membrii activi nu pot fi decăt ȝiarisții de profesiune, de naționalitate română și numai membrii activi au vot deliberativ la adunările generale.

Decă s'a prevădut această dispozițiune în statute, a fost pentru a-se conforma unui vot al camerei din 1898, care n'a voit să recunoșcă „Societății Pressei“ calitatea de persoană juridică, decăt cu condițiune, ca membrii societății cu drept de vot să nu pôtă fi, decăt Români.

„Societatea Pressei“ nu s'a conformat acestui vot al camerei, preferind a renunța la calitatea juridică, decăt a membrii neromâni ai societății. Era și greu pentru „Societatea Pressei“, ca să escludă pe nise vechi membri ai ei.

Dăr fiind-că ȝiarisții români nu pot să fi condamnați a împărții această sôrtă, cu atât mai virtos, că ei n'au nădejde de a pută aduna un fond mai mare, decăt

cu condițiua, ca societatea lor să fiă recunoscută de persoană morală și acesta tocmai în vederea dobândirii fondului, ce li-s'a destinat de cătră vechiul comitet pentru ajutorarea incendiărilor și inundațiilor, care se află sub președința I. P. S. Sale Metropolitului Primat, — ei s'au constituit într'o societate cu nise statute, cari covoșind în totul votului dat de adunarea deputaților, în ședința dela 14 Maiu 1898.

Pentru aceste cuvinte subsemnării propunem următorul proiect de lege:

Proiect de lege.

Art. 1. Se recunoșce „Sindicatului ȝiarisților din Bucuresci“ calitatea de persoană juridică, în limitele statutelor în ființă, cari nu se vor pută modifica fără în-cuviințarea consiliului de miniștri și prin decret legal.

Acest proiect de lege este semnat de d-nii deputați: Al. Ciurcu, G. Panu, dr. C. Sturdeza, Barbu Păltineanu, Em. Buznea, Barbu Gănescu, Emil N. Lahovari, Gh. Ghibănescu, St. Belloiu, N. Drossu, N. R. Căpităneanu, dr. Șabner-Tuduri, Ilariu Marian și E. D. Mirea.

Invitare.

Casina română din Clușiu aranjază Duminică la 11 Martie st. n. în localitățile ei o *convenire social literară*, orele 5 p. m. fix, la care pe calea acêta e invitată să binevoiască a lua parte și inteligența din jur.

Invitări speciale nu se fac.

Clușiu, 8 Martie st. n. 1900.

În numele comitetului Casinei:

Ioan Scurtu, secretar. Alesiu Popp, director.

Mulțămită publică.

Subscrisul comitet i-și ține de plăcută datorință, când pe acêstă cale exprimă din inimă sinceră mulțămută Reuniunii militare științifice și de casină, cu deosebire d-lui colonel Francis Rieger pentru aranjarea producțiunilor de diletanți din 5 și 6 a lunei curente în favorul Reuniunii „Crucea Roșă“, și pentru conlucrarea zelosă la acelea.

Dorim și rugăm pe onorata casină să fiă cu înțrêgă și caldă simpatia față de Reuniunea noastră, care lucră chiar pentru interesul soldaților răniți și bolnavi.

Mai departe exprimăm mulțămită acelor dame, domni și copii, respective părinților acestora — deși din lipsa de spațiu nu putem înșira numele, — cari prin conlucrarea au ridicat splendoria producțiunilor, fără a cruța timp și bani, au promovat cauza și în totă direcțiunea au asigurat reușita splendidă producțiunii, care mult timp va rămână în memoria noastră.

Din ședința Reuniunii „Crucea Roșă“, ținută în 8 a lunei curente.

Frieda Schnell, Dr. Frideric Jekel, președintă. vice-președinte.

ULTIME Știri.

Bruxella, 8 Martie. În urma puterii preponderante a Englesilor, Burii s'au retras grabnic dela Osfontein. Burii se tem, că Englesii vor încunjura pe De Wette, care dispune de 3000 ȝmeni.

Londra, 8 Martie. Sciri private din Transvaal afirmă, că la fortificarea Pretoriei lucrăză ȝilnic 5000 de Caffrii.

„Daily News“ ȝice, că înainte de capitularea Pretoriei vor fi scene, cari vor uimi lumea înțrêgă. Președintele Steyn declară, că răboiul din Oranje este numai o jucăria pe lângă acela, ce va fi în Transvaal.

„Times“ anunță, că guvernul e firm decis, ca în actualele împrejurări să nu facă, nici să primescă vr'o propunere cu privire la schimbarea captivilor.

Bruxella, 8 Martie. Din Pretoria se telegrafiază, că la Dordrecht Burii au bătut pe Englesii și le-au luat trei tunuri.

Paris, 8 Martie. Theatre Français arde de ađi diminêta. Șcăparea lui de nimicire e imposibilă. Este mult emeninat și Louvrul, care e situat vis à-vis de teatru.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

„ALBINA“

institut de credit și de economii în SIBIIU.

Nr. 4857.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „ALBINA“ se invită prin acesta în virtutea § 20 al statutelor societății la a

XXVII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Sibiu Sâmbătă în 31 Martie 1900 st. n. înainte de amăzi la 10 ore în casa institutului (Strada Baier Nr. 1.)

O B I E C T E L E:

1. Raportul anual al Direcțiunii; bilanțul anului de gestiune 1899 și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuirea profitului realizat conform bilanțului.
3. Distribuirea sumei destinate pentru scopuri de binefacere.
4. Fixarea prețului marcelor de prezență pe anul curent.
5. Modificarea regulamentului de serviciu pentru oficialii institutului.
6. Alegerea a 2 membrii în consiliul de direcțiune în sensul § lui 36 din statute.
7. Alegerea membrilor comitetului de supraveghiere.

Domnii acționari, cari în sensul §§ 22, 23 și 24 din statutele societății voiesc a participa la adunare în persoană, sau prin plenipotențiat, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovedile de plenipotență cel mult până Mercuri în 28 Martie a. c. st. n. 6 ore p. m. la casa centralei în Sibiu, sau a filialei în Brașov.

Sibiu, 13 Februarie 1900

Direcțiunea.

A XXVII-a încheiere a Conturilor cu 31 Decembrie 1899.

C o n t u l B i l a n ț u l u i

A C T I V	florini	cr.	P A S I V	florini	cr.
Casa în număr	57.257	54	Capital social: 6000 acții à fl. 100	600.000	—
Bon în contul Giro și la alte bănci	89.414	79	Fondul de rezervă al acționarilor	100.000	—
Cambii de bancă	3.313.248	75	Fondul de garanță al scrisurilor fonciare	200.000	—
Împrumuturi ipotecare	2.525.391	42	Fondul special de rezervă	37.189	93
Credite personale	828.390	02	Fondul de pensii al funcționarilor	143.872	39
Credite cambiale cu acoperire ipotecare	836.099	45	Depuneri spre fructificare	5.193.941	40
Credite de cont-curent	734.265	93	Scrisuri fonciare cu 5% în flor. în circul. fl. 1.016.000		
Avansuri pe efecte publice	61.206	90	Scrisuri fonciare cu 5% în cor. în circul. fl. 1.391.750	2.407.750	—
Credite fixe	10.914	60	Scrisuri fonc. eșite la sorți în circulațiune	50.600	—
Împrumuturi pe produse	4.183	—	Cambii de bancă reescomptate	710.859	55
Casa institutului, realități dela gara Brașov și diverse realități de vânzare	296.104	76	Diverse conturi creditoare	527.432	08
Efecte publice	943.611	16	Dividende neridicate	1.282	—
Acții dela diverse bănci	80.782	50	Interese anticipate pro 1900	70.390	97
Efectele fondului de garanță al scris. fonciare	205.334	75	Profit net	126.922	64
Efectele fondului de pensii al funcționarilor institutului	6.500	—			
Mobilier după amortisare	746.08	72			
Diverse conturi debitoare	170.826	61			
	10.170.240	96		10.170.240	96

C o n t u l d e P r o f i t u r i ș i P e r d e r i.

D E B I T	florini	cr.	C R E D I T	florini	cr.
Interese:			Interese:		
pentru depuneri spre fructificare	fl. 228.416.92		dela cambii de bancă	212.209.71	
" scrisuri fonciare	" 119.277.—		împrumuturi ipotecare	144.394.54	
" împrumut. luate pe efecte	" 8.677.46	38	credite personale	68.467.21	
Spese:			efecte publice	51.607.41	
Salarie	" 44.306.13		credite cambi. cu accp. hipot.	55.076.81	
Bani de quartir	" 7.150.—		credite de cont-curent	23.684.99	
Imprim., registre, porto, diverse	" 13.701.94		avansuri pe efecte	4.730.71	
Marce de prezență	" 2.970.—	07	credite fixe și împrumuturi pe produse	1.308.27	65
Contribuțiune:			Chiria	15.491	73
directă	" 19.504.92		Provisiuni	16.786	62
10% dare la inter. dela depuneri	" 22.841.69	61	Profit la monetă	756	75
Amortisare din mobilier	746	08			
Profit net	126.922	64			
	594.514	78		594.514	78

Sibiu, 31 Decembrie 1899.

A. Lebu m. p.,
membru al direcțiunii.

Dr. Vecerdea m. p.,
membru al direcțiunii.

I. Popa m. p.,
membru al direcțiunii.

Cosma m. p.,
director executiv.

Iosif Lissai m. p.,
contabil-șef.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă, și în consonanță cu registrele institutului.

SIBIIU, 27 Februarie 1900.

C o m i t e t u l d e s u p r a v e g h i e r e:

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.

Dr. Beu m. p.

St. Stroia m. p.

Ioan Crețu m. p.

Dr. Liviu Leményi m. p.